

Î N C H E I E R E

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexei Ușurelu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexei Ușurelu împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Alexei Ușurelu, admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, casată parțial hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 18 martie 2015 și emisă în această parte o nouă hotărâre, iar în rest hotărârea a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La data de 09 decembrie 2014, Alexei Ușurelu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 05 decembrie 2011, a depus în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată împotriva SA „Tutun-CTC” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție și repararea prejudiciului material și moral.

Menționează că, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 03 septembrie 2014 a fost finisată examinarea pricinii civile la cererea de chemare în judecată enunțată, care a durat 33 luni.

Susține că, conform art. 355 din Codul muncii, instanța de judecată trebuie să examineze cererea privind litigiul individual de muncă în cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia, însă pricina enunțată a fost examinată în primă instanță mai bine de 2 ani.

Afirmă că, prin examinarea pricinii civile în termen de 33 luni se atestă o încălcare vădită a dreptului său la examinarea pricinii în termen rezonabil.

Relevă că, urmare a neexaminării în termen rezonabil a unui litigiu de muncă, i-a fost cauzat prejudiciu moral, care se exprimă prin suferințe psihice, retrairi, stare de stres și incertitudine timp îndelungat.

Solicită constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a pricinii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de el împotriva SA „Tutun-CTC” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție și repararea prejudiciului material și moral și încasarea din bugetul de stat a sumei de 30000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 18 martie 2015 a fost admisă parțial acțiunea. A fost constatat faptul încălcării dreptului lui Alexei Ușurelu la examinarea în termen rezonabil a cererii, prin care s-a solicitat anularea încheierii din 26 noiembrie 2012 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Alexei Ușurelu împotriva SA „Tutun-CTC”, cu repunerea cererii pe rol și judecarea pricinii în fond, care a fost înaintată la data de 06 decembrie 2012 și care a fost repartizată pentru examinare judecătorului Veronica Negru la data de 22 aprilie 2013 și examinată la data de 14 mai 2013. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță, constatând faptul încălcării dreptului lui Alexei Ușurelu la examinarea în termen rezonabil a cererii, prin care s-a solicitat anularea încheierii din 26 noiembrie 2012 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Alexei Ușurelu împotriva SA „Tutun-CTC”, cu repunerea cererii pe rol și judecarea pricinii în fond, care a fost înaintată la data de 06 decembrie 2012 și care a fost repartizată pentru examinare judecătorului Veronica Negru la data de 22 aprilie 2013 și examinată la data de 14 mai 2013, și-a argumentat concluzia prin faptul că, pentru perioada 06 decembrie 2012-17 mai 2013, perioadă în care a fost înaintată cererea de anulare a încheierii de scoatere a cererii de pe rol și pînă la soluționarea acesteia, se fac vinovate autoritățile statului, care timp de 5 luni de zile nu au asigurat respectarea prevederilor legale la examinarea cererii privind anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol.

Totodată, prima instanță, respingând pretențiile cu privire la constatarea încălcării dreptului reclamantului la judecarea în termen rezonabil a pricinii civile la cererea de chemare în judecată a lui Alexei Ușurelu împotriva SA „Tutun-CTC” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție și repararea prejudiciului material și moral și repararea prejudiciului moral, și-a argumentat concluzia prin faptul că, deși pricina civilă enunțată a fost examinată 33 de luni, tergiversarea examinării acesteia nu poate fi pusă exclusiv în sarcina instanțelor judecătorești, or, instanța de judecată va dispune amânarea pricinii în cazul imposibilității părții de a se prezenta în ședința de judecată la data fixată din motive ce nu depind de voința lor sau necesității de a prezenta sau reclama probe suplimentare.

De asemenea, prima instanță a mai reținut că, conform raportului prezentat de Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, examinarea cauzei de lungă durată se datorează exclusiv conduitei părților participante la proces (f. d. 21-23).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015 a fost respins apelul declarat de către Alexei Ușurelu, admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, casată hotărârea primei instanțe în partea admiterii pretenției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului lui Alexei Ușurelu la examinarea în termen rezonabil a cererii, prin care s-a solicitat anularea încheierii din 26 noiembrie 2012 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Alexei Ușurelu

împotriva SA „Tutun-CTC”, cu repunerea cererii pe rol și judecarea pricinii în fond și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care pretenția enunțată a fost respinsă. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 1 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și neîntemeiat a admis pretenția cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului apelantului-reclamant la examinarea în termen rezonabil a cererii, prin care s-a solicitat anularea încheierii din 26 noiembrie 2012 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Alexei Ușurelu împotriva SA „Tutun-CTC”, cu repunerea cererii pe rol și judecarea pricinii în fond, or, actul legislativ nominalizat operează cu noțiunea de termen rezonabil de judecare a cauzei în ansamblu și nu cu termen rezonabil de examinare a fiecărei cereri în parte înaintată de participanții la proces.

De asemenea, instanța de apel a mai reținut că, prima instanță corect a respins pretențiile cu privire la constatarea încălcării dreptului lui Alexe Ușurelu la judecarea în termen rezonabil a pricinii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de el împotriva SA „Tutun-CTC” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție și repararea prejudiciului material și moral și încasarea din bugetul de stat a sumei de 30000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

La data de 08 aprilie 2016, Alexei Ușurelu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a apreciat arbitrar probele, anexate la materialele dosarului, fapt ce a dus la încălcarea dreptului său la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele pricinii rezultă că, decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 10 decembrie 2015 (f. d. 149), însă la actele pricinii lipsesc probe, care ar confirma recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către ultimul.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Alexei Ușurelu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Argumentul invocat de către recurent precum că, instanța de apel a apreciat arbitrar probele, anexate la materialele dosarului, fapt ce a dus la încălcarea dreptului său la un proces echitabil nu poate fi reținut, deoarece la caz, instanța de apel a apreciat probele în corespundere cu exigențele art. 130 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Alexei Ușurelu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Alexei Ușurelu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul lui Alexei Ușurelu se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic